

derhos et Middel, hvorved jeg troer, man kan gjøre den aldeles betryggende, ved nemlig at lade sig revaccinere. Denne Revaccination har der været Tale om at paabyde efter visse Aars Forløb, men dette har man ikke villet komme til, thi det er uviist, om Revaccinationen er i den Grad vigtig og nødvendig, som den kunde synes at være. Naar hele Befolkningen i Almindelighed er vaccineret, kan man vel antage, at der ikke vil være synderlig Fjerdumod mod Revaccination, og at naar Tilfælde indtræffe, der anbefale den, de Fleste vilde lade sig revaccinere uden Lovbefaling. Man har altid været utilbøielig til at gaae den personlige Frihed nærmere end nødvendigt, man har været utilbøielig til at paabyde Noget Forspligtelser med Hensyn til den Omhu, han skal have for sit og Sines physiske Vel, saalænge det ikke er ganske givet og klart, at det er nødvendigt for det hele Samsunds Vel; er det derimod givet, at et saadant Middel som Vaccinationen tjener til at forebygge de nævnte Ulykker, da vilde det være et misforstaaet Begreb om den personlige Frihed, om Lovgivningen fandt Betænkelighed ved at paabyde et Middel, som medfører saa overordentlig ringe Ulempe som Vaccinationen. Man er ikke gaaet saavidt i at paabyde Vaccinationen, som man kunde være gaaet og som ogsaa flere Gange har været bragt i Bevægelse; der er derfor virkelig adskillige Huller i Vaccinationsanordningen, forsaavidt det ikke ubetinget er paabudt, at ethvert Menneffe skal vaccineres inden en vis Alder, men derimod blot, at naar man træder ind i visse Forhold, skal man bevise, at man er vaccineret. Disse Forhold ere dog saa almindelige, at de allerfleste Mennesker paa Grund deraf blive vaccinerede. Man har derfor troet, at det var bedst at lade det blive derved, hvorved man undgaaer det fortrædelige og ubehagelige Mulctteringsystem, som vilde blive Følgen af at paabyde, at ethvert Menneffe inden en vis Alder skule vaccineres, ligesom man ogsaa har meent, at den bestaaende Indretning af Vaccinationen i Forbindelse med den levende Interesse, som findes hos en stor Deel af Befolkningen for endogsaa at gjøre mere end Lovgivningen byder i den Grad, besytter mod dette Onde, som forhen ra-

tede saa frygteligt, at man ikke behøver at gribe til yderligere Midler derimod. Og foruden det, at Vaccinationen, som sagt, har en om ikke absolut saa dog relativt beskyttende Kraft mod Koppesygdom, have Bedkommende det i deres Magt at lade sig revaccinere, der jo efter Erfaringens Vidnesbyrd giver yderligere Betryggelse. Jeg tvivler ikke om, at dersom der udbrød en Koppesygdom her i Landet, vilde vist Enhver gjerne lade sig og deres Børn revaccinere for at skaffe sig yderligere Betryggelse, og derfor har man ikke for Tiden fundet det nødvendigt at paabyde Revaccinationen. Naar det er sagt, at som Følge af Vaccinationen ere adskillige andre Sygdomme blevne mere almindelige end hidtil, da er det vistnok meget usikkert, om disse Sygdomme have deres Oprindelse deraf, at man ikke har havt de naturlige Kopper, og at disse saaledes skulde være et Betryggelsesmiddel mod disse Sygdomme. Vel er der en stor Deel af dem, der nu lide af Kirtelsyge, der, naar Vaccinationen ei havde været, vilde have været bortrevne af Kopper. Men om Sygdommen forresten fremkaldtes ved Vaccinationen, er tvivlsomt. Det er forresten noget, jeg paa ingen Maade tor benægte, og jeg troer heller ikke, at der er nogen Læge, som vover i fuld Overbeviisning at benægte det. Men om ogsaa visse Sygdomme ere blevne mere almindelige efter Vaccinationens Indførelse, end de have været forhen, saa kan det ikke veie Noget op imod det store Antal Menneskeliv, som blive skaanede ved Vaccinen.

Jeg skal slutte med at gjøre den Bemærkning, at, ligesom Danmark er een af de Stater, der allertidligst og med den mindst mulige Bebyrdelse for Folket har tilveiebragt en udstrakt Anvendelse af Vaccinen, saaledes have ogsaa de samme Hovedanordninger, som her i Danmark gjælde herom, været gjældende for Norge fra den samme Tid, hvori de begyndte at gjælde i Danmark, og der har, saavidt jeg veed, aldrig været gjort den mindste Bevægelse i Norge om dert at gjøre en Forandring. Disse Anordninger gjælde ogsaa i Hertugdømmerne, hvor dog den halvtvungne Vaccination blev indført omtrent 1½ Aar senere end i Danmark, og jeg